

— Grof Andrassy prišel je na Dunaj.

— Časnik „Montags-Revue“ (kandidat za ministerstvo dr. Unger) piše: „... Posebnih simpatij za ustavoverno stranko ni. Če kaj ustavi na pomoč pride, je na podlagi sedanje državne sisteme pridobljena srečna vnanja politika...“

17. oktobra: Andrassy izreka, da se s spomenico Beustovo, katero mu je cesar v prevdarek dal, vjema.

20. oktobra sklene cesar odgovor Českemu deželnemu zboru v smislu, ki je nasproten Hohenwartu.

20. oktobra razglša časnik „österr. Journal“ sestavek z naslovom: „Kralj Andrassy“.

24. oktobra sta grof Henrik Clam-Martinic in dr. Rieger prišla na Dunaj, in spišeta spomenico proti reskriptu v smislu Beustovem načrtanemu, v katerem povdarjata to, da so obravnave za spravo tekle pod okriljem cesarjevem.

26. oktobra je ministerstvo Hohenwartovo poklonilo cesarju pismo, v katerem prosi, da ga odveže službe svoje.

30. oktobra je cesar razpustil ministre vse razun Holzgethana.

4. novembra izročuje deželni zbor Česki Holzgethanov odgovor odseku.

6. novembra prosi Beust, na višem mestu zato opominjan, izpusta iz svoje službe.

8. novembra je bil iz službe izpuščen.

16. novembra dobí knez Adolf Auersperg nalog, naj sestavi novo ministerstvo.

Konec teh državopravnih obravnav kaže:

1. Cesarjevo priznanje pravic Českega kraljestva.

2. Gotovost, da v Avstriji ne velja parlamentarna vlada, in sicer zato ne, ker v parlamentarni sistemi nikakor ni navadno, da se odstrani ministerstvo, ki ima večino dveh tretjin za seboj.

To oboje daje nam upanje, da sedanja sistema, če tudi ima za zdaj večino dveh tretjin v državnem zboru, nikakor ne more misliti, da tudi v prihodnosti je veljava gotova.

Slovansko slovstvo.

* СРБАДИЈА (Srbadija) se zove ilustrirani list za zabavo i poduk, ki je začel izhajati 15. oktobra na Dunaji. Na ogled in naročbo razpošiljana dva poziva kažeta res krasne slike, in ker list bode donášal članke v smislu velecenjenega nemškega „Ueber Land und Meer“, vreden je, da tudi pri nas Slovencih, katerim ga toplo poročamo, dobí obilo naročnikov. Cena za celo leto mu je 6 gold., na pol leta 3 gold., na $\frac{1}{4}$ leta 1 gold. 50 kr. Naročnina se pošilja pod adreso: Administration der „Srbadija“, Wien III. Ungergasse Nr. 2.

* Pod naslovom: „Dejanski nauki o kopitnem podkovstvu s podobami.“ V angličanskem jeziku spisal William Miles. V slovenskem jeziku na svét dala kranjska deželna komisija za konjstvo — je ravnokar na svitlo prišla knjižica, o kateri drugi pot kaj več govorimo.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor Kranjski.

12. seja 16. oktobra. Akoravno nam je poročati še o nekaterih točkah 11. seje, to za danes vendar opustimo; spregovorili bomo o najvažnejših obravnavah 12. seje, in sicer najpred o obravnavi gledé ustanovitve kmetijske šole za Kranjsko.

Za ustanovitev te šole dela se že od leta 1862, zanimata se za to stvar ne le kmetijska družba in deželni zastop, ampak tudi veliki in še celó manjši posestniki. O silni potrebi take šole toraj le še spregovoriti besedico, bi bilo bob v steno metati; vendar je nam nasprotna stranka zopet napenjala vse moči, da bi bila stvar zavlekla in to menda edino le zavolj tega, ker se naša mladež iz kmetije podučevati zamore na taki šoli le v slovenščini.

Zlasti odlikoval se je v tej viharni debati Kranjski „Hoch Tory“ Križki baron Apfaltrern. Čeravno je plemenitnik najmodrejše krvi, vendar je bilo obnašanje njegovo, naravnost smemo izreči, tako surovo, neotesano in strastno, da se tacega ne nahaja med le nekoliko izobraženimi ljudmi. Toda preidimo zdaj na predmet, o baronu Apfaltrernu pozneje.

Da bi bil zamogel deželni odbor kaj več storiti pri c. k. ministerstvu kmetijstva v dosego državne podpore za to šolo, sprožil je v lanskem deželnem zboru vprašanje, koliko se bo dovolilo iz deželnega zaklada za kup kmetije za Dolenjsko kmetijsko šolo. Deželni zbor je v seji 20. decembra 1873 za kup take kmetije, za potrebna popraviljanja in za zidanja in za notranjo uredbo te šole dovolil iz deželnega zaklada 20.000 gld. in če treba še več. Na podlagi tega sklepa deželnega zbora je deželni odbor poprosil c. k. ministerstvo poljedelstva za ustanovni prinesek 30 000 gold. in za letni vzdržalni prinesek od vsaj 2400 gold. iz državnega zaklada. Gospod minister poljedelstva sam — izrečno pripoznaje živo potrebo, da se napravi kmetijska šola na Kranjskem, — je sklep deželnega zbora pozdravil najprijaznejše in najuljudnejše, ker je iz tega razvidel, da hoče deželni zastop v pospeh poljedelskega poduka dajati tudi tvarno podporo; obljubil je za ustanovitev prinesek 20.000 do 30.000 gold. in za vzdrževanje te šole letni prinesek 2400 gold. iz državnega zaklada.

Deželni odbor je pa med tem časom tudi ogledati dal kmetije, ki so se mu ponujale v ta namen. Akoravno pa je z navedenim sklepom deželnega zbora 20. decembra l. 1873 dobil privoljenje, da kupi posestvo, vendar je mislil si, da konečni sklep prepusti deželnemu zboru, ker so se predobrnave in ogledovanja kmetij potegnile do začetka sedanjega deželnega zborovanja, ker je stvar tudi v denarstvenem obziru prevelike važnosti, in ker dovoljen prinesek iz deželnega zaklada nikakor ne bi zadostoval za nameravani namen.

Dotični deželnozborni odsek je letos po temeljitem pretresovanji, — katerega so se vdeležili skoraj vsi poslanci, potem deželni inženir, ki je posestva ogledal, in strokovnjak v takih zadevah, profesor kmetijske šole Povše iz Gorice — deželnemu zboru nasvetoval sledeče: 1) deželni odbor naj za kmetijsko šolo kupi posestvo; našteval je odsek tudi posestva, katera bi bila v ta namen najbolj pripravna; 2) če bi se kako posestvo ponudilo, naj se deželni odbor ozira tudi na to; 3) deželni odbor naj se pooblastuje, k glavinskemu premoženju deželnega zaklada spadajočih javnih obveznic (obligacij) toliko prodati, kolikor je treba, da se s tem in z državno podporo plača kupna cena posestva in oprava šole; 4) plača vodje, učiteljev, vrtnarja in gospodarskega nadzornika, potem učila in druge potrebsčine naj se plačajo vsako leto iz državne podpore in iz deželnega zaklada; 5) če bi deželni odbor kupil posestvo, ki bi imelo več zemljišča, kakor ga šola potrebuje, naj v ugodnem času nepotrebna zemljišča dá v najem ali pa poproda; 6) deželni odbor naj na to dela, da se šola odpre jeseni leta 1875; 7) gozdarska šola v Šneperku naj preneha brž, ko se odpre deželna kmetijska šola, in 8) je odsek nasvetoval tudi pravila za kmetij-